SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches Located in all Principle Cities of the United States
MAIN OFFICE
814 W. 33rd St., Chicago Ill.
Calumet 6191

METAI XXIV — PENKTADIENIS, BALAN.-APRIL 16 D., 1937 M. — No. 16

Gruožai

Rašo V. G.

Komp. M. Petrausko Pagerbimas balandžio 28 dieną.

Moter; nusiskundimai prieš vyrus.

Atgimsta tautinis veikimas.

Gyvuliai ir žmonės Sovietų Rusijoj.

Chicagos lietuviai rengėsi pagerbti mirusį komp. M. Petrauską trečiadieny, balandžio 14 dieną. Bet nepaprastas lietus ir audra viską sutrukdė.

Todel tas pagerbimas reikėjo atidėti ir **jis dabar įvyks trečiadieny, balandžio 28 dieną Lietuvių Auditorijoj.**

Pakviesti chorai, solistai ir visa lietuvių visuomenė turės progos geriau prisirengti tam komp. Miko Petrausko minėjimui sudainuojant jo kurinius ir nušviečiant jo milžinišką nuopelną išeivijai.

• • •

Pereitam sekmadieny Lietuvių Moterų D-jos "Apšvieta" iniciatyva Chicagoj buvo sušaukta moterių konferencija. Gražioji lytis nusiskundė buk vyrai perdaug spaudžia ir nesuteikia visų teisių.

Well, bet ką jus darytumėt turėdami valdžią savo rankose? Sumatros saloj, netoli Australijos, moterys skaitosi pilnomis namų šeimininkėmis. Vyrai negali turėti jokios laisvės ir nuosavybės. Jie tik plauna drabužius ir verda košę.

• • •

Dar vienas Amerikos lietuvių jaunuolis "pagarsėjo." Jonas Buzas, 18 metų, iš Roseland, Ill. parašė Hollywoodo žvaigždei Ginger Rogers grąsinantį laišką, kad jei toji nesumokės $5,000, tai ji bus nužudyta.

Laiške, vaikėzas įdėjo savo fotografiją ir netolimo kaimyno adresą. Antrą dieną Jonas Buzas jau buvo areštuotas o jo paveikslai sudėti į pirmutinius laikraščių puslapius.

Ką teismas su juom padarys, sunku pasakyti. Iš visko, tačiau, matyt, jog jam reikalinga ligoninė, bet ne kalėjimas.

• • •

Pastruoju laiku Sandaros organizacijoj ėmė reikštis didesnio gyvumo ir akcijos. Viena kolonija po kitos atbunda ir imasi tautinio darbo. Snaudulys ir apatija, laikiusi mus depresijos laikais, tirpsta kaip sniegas saulės spinduliuose.

Mes daug atsieksim laimėjimų; daug ką gero atliksim išeivijai ir Lietuvai, jei šį naują, atgimstantį upą išplėsime visuose kampeliuose, kur tik gyvena lietuviai.

Pavasaris tebuna ir musų tautinėj organizacijoj!

• • •

Apgailėtina, kad tik maža dalis Amerikos lietuvių tesupranta svarbumą dalyvauti vietinėj politikoj.

Musų tautiečiai Detroite but išrinkę savo žmogų į teisėjus, jei visi but dalyvavę balsavimuose. Lietuvių kandidatui truko tik septynių tukstančių balsų, kad patekti ant balioto.

Spėjama, jog praeitose nominacijose ketvirta dalis, apie 3000 lietuvių piliečių, nepatingėjo nueiti į balsavimo vietas.

• • •

Šis dalykas primena pasakojimą apie farmerį kuris skundėsi savo kaimynui, kad jo mulas labai lėtas ir dažnai ne sijudina iš vietos. Kaimynas bandydamas nuraminti sako:

"Nebark perdaug savo mulo, juk beveik ant tokio pat gyvuno Jezus jojo į Jeruzalę."

"Tam aš netikių, nes jeigu Jezus but pasirinkęs tokį mulą, Jis iki šiai dienai tebejotų dar į Jeruzalę," atsakė farmeris.

Beabejo, jeigu ir mes tokiais šuoliais progresuosim Amerikos politikoj, tai savo tautiečių mes niekad neįdėsim į aukštesnes valdžios vietas.

• • •

Chicagos "Vilnis" džiaugiasi, jog Sovietų Rusijoj neblogai sekasi bent vienoj srity:

"Gyvulių auginime, paukščių auginime ir kitose ukio srityse padaryta nepaprastos pažangos, nes dirbama bendrai tariamasi bendrai..."

Iš šito sakinio atrodo, jog bolševikai tariasi su gyvuliais kaip juos auginti! Tokių stebuklų gali atsitikti tik Sovietų Rusijoj.

Gaila, tačiau, kad komunistai nepadaro jokio skirtumo tarp elgesio su gyvuliais ir žmonėmis.

Lietuvoje Invedama Civilė Metrikacija ir Perskiros

VILNIUJE SURADO UŽKASTĄ TURTĄ

Vilniuje nuolat randama įvairių praeities liekanų. Vėliausias radinys buvo užtiktas Gedimino pilies kalne, ant kurio stovėjo senovės tvirtovė. Tai geležinė ir odos dežė, su 500 sidabrinių pinigų, lietuvių, lenkų, Dancigo ir vokiečių kilmės.

Šis turtas buvo paslėptas apie 1630 m., tam kad nepatektų į priešo rankas.

Kuboj lietuviam nekaip Sekasi; valdžia trukdo kurti organizacijas

Centralinėj Amerikoj, ypač Kubos salose lietuvių yra nedaug. Bet ir tie gana sunkiai skursta.

Kuboje lietuviai turėjo savo draugiją, bet po įvykusio perversmo toji draugija buvo uždaryta.

Lietuviai daugiausia čia dirba cukraus fabrikuose ir kasyklose. Jų uždarbiai nėra dideli. Dėl nedarbo daug lietuvių iš Kubos išvažiavo. Dabar čia yra apie 100 šeimynų. Visi čionykščiai lietuviai, nors ir neturi savo draugijos, dažnai susieina ir prisimena savo tėvų žemę. Lietuviškų knygų ir laikraščių iš Lietuvos negauna, bet skaito Š. Amerikos lietuvių laikraščius.

Motinų pieno pardavinėtojos.

Prancuzijoj dabar išsiplėtojo motinų pieno prekyba. Turėdamos atliekamo pieno moterys nuneša jį į tam tikrą gydytojų nuskirtą punktą ir ten parduoda.

Čia pienas padalinamas į keturias rušis ir supilamas į "kenus".

Bendro Fronto Piršliams Reikalinga Ne Tiek Mergina, Kiek Jos Turtas

Vokiečiai Stengiasi Pagaminti Nuplaunamą Rašalą

Laikraščių, žurnalų ir knygų spausdinimui kiekviena valstybė suvartoja daug medžių. Vokietija miškų ne per daugiausia turi, ir be to, nacių nuomone, ateityje jiems gali tekti medžius vartoti gaminant kokį nors sintetinį maistą. Dabar vokiečių chemikai stengiasi surasti tokį chemikalą, kuriuo butų galima nuo popierio nuplauti rašalą ir dažus ir ant to paties popierio vėl spausdinti laikraščius ir periodinius leidinius. Tačiau tokio chemikalo išrasti jiems kol kas nepavyko. Bet dabar iš Frankforto pranešama, kad ten jau beveik pavykę tokius chemikalus išrasti.

INDIJOJE SUKILIMAS PRIEŠ ANGLUS

Londonas. — Keletas laukinių giminių šiaurinėj Indijos daly, netoli Afganistano sienų sukilo prieš anglus.

Pasislėpusieji tarp kalnų partizanų buriai užpuldinėja anglų kareivius ir daugelį jau nužudė.

Indija reikalauja daugiau laisvės, bet anglai sutinka duoti jai tik autonomiją.

Žmona Atsiskyrė Nuo 80 Metų Vyro, Kur Buvo Neištikimas

Utėna. — Taikos teismas nagrinėjo įdomią bylą. Apylinkės gyventojas Vaitkauskis, kuris dabar turi 80 metų, sumušė savo žmoną už tai, kad ji primetinėdavusi jam esant neištikimu. Teismas jį nubaudė 3 paras arešto. Liudininkai parodė, jog Vaičikauskis kasdien gerdavęs ir parėjęs į namus keldavo triukšmą. Vaičikauskienė, kurį su savo vyru išgyveno 48 metus, dabar atsiskyrė ir nutarė amžių baigti viena.

Vilniaus Teatro Artistai Paskelbė Bado Streiką

ŠIURPULINGAS ĮVYKIS TEATRO SCENOJE

Vilnius, bal. 16 d. — Vilniaus miesto teatro artistai, skaičiuje 80 asmenų paskelbė bado streiką. Diena iš dienos jų eilės retėja, kuomet vis daugiau ir daugiau netenka sąmonės.

Po dvidešimts šešių badavimo valandų artistai bandė sulošti veikalą. Teatras buvo pripildytas simpatingos publikos, bet veikalui besitęsiant moterys viena po kitos sukrito ant grindų ir jas reikėjo išnešti nuo scenos.

Bado streikas prasidėjo, kuomet valdžia nusprendė uždaryti teatrą.

Mergaitė, 18 m. Nužudė Savo Kudikį

Boston, bal. 8 d. — Teisėjas Michael Murray paliepė areštuoti p-lė H. Bogden, 18 metų, kaltinamą nužudyme savo kudikio.

Budama studentė turtuolių Kahterine Gibbs mokyklos, ji ulaukė kudikio, kurį nužudė ir paslėpė dormitorijos klosete.

KIPRAS PETRAUSKAS IŠVYKO Į ITALIJĄ

Kipras Petrauskas yra nepaprastai sukrėstas savo brolio Miko mirties. Jis nutraukė darbą valstybės teatre ir kuriam laikui išvyko į Italiją pailsėti.

Naujas lietuvių tautinis šokis

Kaunas. — Pereitam pirmadieny, balandžio 12 dieną Kauno teatre buvo pastatytas tautinis lietuvių šokis, kurį sukombinavo komp. J. Tallat-Kelpša. Šokis patiko žiurėtojams.

Ugniagesiai Išgelbėjo Nemune Skęstantį "Lithuania" Laivą

Kaunas. — Nors Nemuno upė nėra gili, tačiau ir jame gali paskęsti laivas. Taip atsitiko ir su "Lithuania" laivu, kurio gyvybę išgelbėjo tik atbėgę ugniagesiai.

Garlaivis stovėjo Nemuno pakraštyje. Toje vietoje buvo apie 4 metrų gylio.

Skendimo priežastis — iš vakaro buvo paliktas vienos kajutos neuždarytas langelis, per kurį pradėjo veržtis vanduo ir garlaivis pradėjo grimsti. Taip pat laive buvo prikrauta prekių, kurios savo sunkumu pagreitino garlaivio grimzdimą.

Vilniaus Krašte, Esą, Amžinas Badas

Nesenai ir lenkų laikraščiai, negalėdami nuslėpti, pradėjo rašyti, kad Vilniaus krašte, esą, prasidedąs badas. Iš tikrųjų, tai badas Vilniaus krašte prasidėjo ne šiais metais, bet jau 6—7 metai, kaip Vilniaus krašto lietuviai sodiečiai chroniškai badauja. Reikia tik stebėtis, kad lenkai tik dabar pastebėjo, kad Vilniaus krašte prasidėjo badas, kai jau pradėjo tinti žmonės, daugelis net vaikų ir moterų, iš bado ir kristi gyvuliai dėl pašaro stokos.

Labai nusiminę ir susirupinę, galvoja apie pavasario pasėlius, žmonės neturi reikalingų sėklų ir nėra pinigų jų nusipirkti. Pinigų stinga net drus kai nusipirkti. Maitinasi surogatais ir žole. Taip badauja apie 150,000 gyventojų. Iš lenkų pagalbos niekas nesitiki, nes jei ir sušelps, tai vieną kitą atsibastėlį lenką, ne vietos gyventojus. Anksčiau, kol veikė lietuviškos organizacijos, galima buvo šio to, nors mažos paramos, tikėtis, o dabar visa viltis išsigelbėti nuo bado, žuvo...

Liberaliai Sluoksniai Laimėjo Ilgą Kovą

Žmogus, Kuris Miega Tik Vieną Valandą Į Naktį

Nepaprastas reiškinys medicinos moksle

Londonas. — Lordas Nuffield, Anglijos automobilių magnatas stebina mokslininkus savo energija ir ištvermingumu, nors per kelioliką metų jis temiega tik vieną valandą į parą.

Šis multi-milionierius gaunąs ganėtinai poilsio ir atgaivina savo pajėgas vaikščiodamas arba besikalbėdamas su žmonėmis.

Kaune Čigonė Pažadėjo Už 10 Litų Pristatyti Kavalierių iš Kanados

Viena Kauno mergina Justina Tamuliutė buvo susirupinusi ištekėti, nes 34 metų amžiaus merginai pats laikas verčia apie tai galvoti. Jaunikių požiuriu nebuvo laiminga. Teisa, prieš keletą metų turėjo mylimąjį, bet šiandien jo meile tenka gerokai paabejoti, nes vienas išvyko į Kanadą ir ligi šiol nė laiškelio mylimajai.

Mergina tikėjo čigonės bartų galingumu. Kartą merginai pareiškė: "Duok 10 litų — priviliosiu kavalierių iš Kanados. Taip užbursiu, kad jis kaip paukštis skris per vandenis ir kalnus, o atskridęs tave mylės, galėsi su juo daryti kas tinkama, tu busi jo karalienė, o jis tau vergaus". Dešimtį litų mergina sumokėjo. Bet burtams reikėjo daugiau — ji paėmė merginos žiedus, sukneles, net baltinius, avalinę, paklodes. Tuos daiktus paėmė "užburti" ir žadėjo gražinti.

Tačiau, gavusi užmokesnį čigonė dingo. Neatvyko ir žadėtas kavalierius.

Lietuva turės mokėti 60,000 litų Ispanijos krantų prižiurėjimui

Visos valstybės tautų sąjungos nariai ir nesikišimo į Ispanijos reikalus dalyviai turi sudėt išlaidas nesikišimo kontrolei vykdyti.

Gautas pranešimas, kad nesikišimo komiteto reikalams Lietuvai išpuolą sumokėti apie 2000 angl. svarų sterlingų, kas sudaro per 60 tukstančių litų.

Kitos Pabaltijo valstybės siųsiančios savo karininkus Ispanijos pakraščiams kontroliuoti.

Šių metų pradžioje Šiaulių miestas turėjo 24,442 gyventojus.

Lietuvoje Sparčiai Rengiamas Civilio Kodekso Projektas

Civilinės metrikacijos projekto pagrindan paimta prof. Remerio parengtas projektas, tik tas projektas žymiai pakeistas ir perredaguotas.

Projektas numato dvilypę civil. metrikaciją: metrikus bus galima sudaryti pas dvasininkus ir civil. metrikacijos įstaigose. Tačiau metrikų archyvas bus sukoncentruotas civil metrikacijos įstaigose.

Gimimo ir mirimo metrikai bus daromi valsčiuose, o jungtuvių aktus sudarys apylinkės teisėjas; jungtuvių aktus (metrikus) apylinkės teismas perduos valsčiui, t. y. metrikacijos dokumentai bus valsčiuje.

Taigi, metrikų nuorašą pilietis galės gauti arba savo valsčiuje, arba savo apskrities ipotekos skyriuje.

Kadangi valstybė jaučia pareigos jungtuves ir gimimus skatinti, tai jungtuvių, gimimų ir mirimų aktai bus daromi nemokamai.

DIVORSAI LIETUVOJ BUS PALENGVINTI

BYLOS BUS SPRENDŽIAMOS TIK TEISMUOSE

Per tris metus bevaikystė gali buti divorso pamatu.

Kaunas. — Lietuvoj yra bandoma sumodernizuoti tuos įstatymus, kurie paliečia šeimyną. Pagal naujai prirengtą įstatymą jungtuves ir krikštą bus galima atlikti valdžios įstaigose.

Perskyros arba "divorsai" žymiai palengvinami. Jų priežastim gali buti: neištikimybė (pakanka ir vieno sykio), sunki chroniška liga, žiaurus elgesys ir skaudus įžeidimas, lytinis nepajėgumas, per trejus metus nuo jungtuvių neturėjimas vaikų ir nubaudimas ilgesniam laikui kalėti.

Vyras ar žmona, apsiginklavęs bile vienu aukščiau paminėtų priežaščių galės eiti tiesiog į teismą ir reikalauti divorso.

Ukininkai uždarbiauja miškuose.

Žiemos metu ir dabar ukininkai vietos lentpiuvėms ir įstaigoms veža iš miško medžius ir kurą. Už kub. metro parvežimą mokama 4 lt. Kai buvo geras kelias rogėmis, buvo uždirbama neblogai. Bet pabiurus keliams, uždarbis liko menkas.

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:
814 West 33rd St., Chicago, Ill. Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Sąvaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

APIE SURINKTAS AUKAS LIETUVOS POLITINIAMS KALINIAMS.

Daugau negu per vienus metus "bendras frontas" kolektuoja aukas Lietuvos politiniam kaliniam. Aplinkiniais keliais tenka sužinoti, jog geros širdies lietuviai, sugriaudinti nenuoširdžių kolektorių, sudėjo tam tikslui virš poros tukstančių dolerių.

Dabar klausimas — kur dingo tie pinigai? Į Lietuvą jie nepasiuntė; tas aišku kaip diena. Politiniai kaliniai nėra gavę nė cento iš surinktų čia pinigų. Reiškia, tos aukos pasiliko "bendro fronto" kišeniuje, ir jos, jei dar ne visai, tai bent didžiumoj atidavė dušią raudoniems apaštalams.

Toks apgaudinėjimas visuomenės nėra leistinas ir jei komunistų ar socialistų gizeliai toliau praktikuos šį amatą, jie gali atsidurti labai keblioj padėty.

SVEČIUOSE PAS DETROITO SANDARIEČIUS.

Nors Detroitas, Mich. nėra taip jau arti Chicagos, nes atstumas tarp tų dviejų miestų siekia 280 mylių, vienok suradę porą liuosesnių dienų mes ryžomės aplankyti šią koloniją.

Detroito sandariečiai pasirodė labai svetingi ir malonus. Atvykusius iš toliau jie priima su atvira širdimi ir vaišina be pradžios ir galo.

Dr. J. Jonkaitis, vietinis lietuvių patriarchas yra kilnios idėjos žmogus ir uolus lietuviškų reikalų rėmėjas. F. Motuzas yra neišsemiamos energijos veikėjas ir ant kurio pečių Detroito lietuviai sudeda daug atsakomybių. Ponia Motuzienė ir jų duktė Mirga sudaro tikrai lietuvišką šeimyną.

Juozas Tamošiunas nuo senų laikų yra pasižymėjęs savo darbuote Sandaroje; taip pat ir Juozas Ambrozevičius, pirmininkas vietinės A. L. T. Sandaros kuopos. Jonas Laukonis buvo musų vaišintojas. Sandaroj jis priklauso beveik nuo pat jos susitvėrimo.

Teko sutikti ir daugelį kitų gerų tautiečių, su kuriais širdingai pasikalbėjom ir aptarėm svarbesnius reikalus.

Trumpas atsilankymas Detroite įtikino mus, jog ši kolonija yra vienas pamatinių akmenų ant kurių drąsiai gali remtis išeivijos ateitis.

KOKĮ PAMINKLĄ PASTATYSIM MIRUSIAM KOMPOZITORIUI?

Pagarba išreiksta žodžiais ir raštu yra gražus dalykas, bet tas viskas greitai dingsta. Kompozitorius Mikas Petrauskas užsitarnavo iš musų daug daugiau.

Amerikos lietuviai turėtų pastatyti jam čia ar senoj tėvynėj paminklą, kuris butų liudininku jo nuopelnų ateinantiems laikams.

Pagerbdami tuos pionierius, kurie skynė takus į geresnę ateitį, mes pasirodysim esą žmonėmis ir pavyzdingais lietuviais.

HITLERIO ROMANSAS SU LENKŲ ARTISTE.

Nelabai seniai iškilo aikštėn, jog Italijos diktatorius Mussolini turėjo meiliškus ryšius su viena prancuzų aktore.

Dabar Anglijos laikraščiuose pasirodė kita žinia, kad ir vokiečių diktatorius Hitleris ėmė meiluotis prie garsios lenkų artistės Pola Negri.

Nieko nuostabaus; diktatoriai irgi yra savo rušies artistai. Jiems tenka kartais juokingos, o kartais žiaurios rolės.

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOS REIKALU.

Viena didžiausių musų įstaigų Amerikoj — Chicagos Lietuvių Auditorija pergyvena finansinį krizį ir neišgali atmokėti skolų.

Ispradžių ją norėjo pasiimti SLA., o vėliau perduoti vienai "pažangiai" draugijai už pusdyklį.

Bet vietos lietuviams sukrutus, šis skymas nepavyko. Dabar adv. K. Gugis bando Chicagos Lietuvių Auditoriją "forklozuoti" išparduot iš licitacijos.

Tuom tarpu draugijos ir bonų savininkai stengiasi perorganizuoti ir paliktį lietuvių rankose. Kuri pusė laimės,

Apžvalga

KLAIPĖDA VOKIEČIŲ GENEROLO PUODE

Kad Vokietijos militaristai skaito Klaipėdą savo kraštu, parodo štai koks įvykis. Nelabai seniai Karaliaučiuje buvęs pirmo armijos korpuso vadas gen. Brauchitschas gavo naują paskyrimą.

Per išleistuves, minėtam generolui buvo įteikta sidabrinė lėkštė, kurios dugne išbriežtas Rytų Vokietijos žemlapis su Klaipėda.

SUKAKTUVĖS NUO PASKENDIMO "TITANIKO"

Šiam mėnesy sukako 25 metai nuo paskendimo pirmojo vandenų galiuno "Titaniko". Su juom žuvo ir 1,517 pasažierių.

Katastrofa kaip žinome, įvyko del to, kad laivo kapitonas nepaisė persergėjimų ir manė, kad "Titanikas" yra pa kankamai stiprus nugalėti ledo kalnus.

"SANDARA" KOMP. M. PETRAUSKO DARBUOTĖS ACHYVAS.

Mirus komp. M. Petrauskui, jo gyvenimą ir veikimą Ameri kos lietuvių tarpe aprašo dabar kitas žymus muzikas J. Žilevičius.

Medžiagą savo straipsniams jis semia daugiausia iš "Sandaroj" tilpusios paties M. Petrausko "išpažinties."

Mes manom, jog pagerbimui mirusio lietuvių tautinės muzikos kurėjo reiktų išleisti knygos formoje platesnę jo biografiją. Šioj knygoj taip pat atspindėtų ir Amerikos lietuvių gyvenimas.

KAIP IŠRISTI GINČAS SU MOTERIMS?

Vienas amerikonų dienraštis Chicagoj užklausė vyrų skaitytojų kaip jie susitaiko pa ginčo su savo žmona arba mergina.

Atsakymų buvo visokių. Vienas pataria nupirkti moteriai gėlių; kitas sako, jog naują "dresė" suminkština moteries širdį; trečias tikrina, jog per fumai ir kojinės esą geriausi "taikintojai".

Atrodo, jog bile kokiam gin čiuje su moterimis vyrai turi maldauti taikos ir pasirašyti "Versalės sutartis". Jeigu taip, tai vyrai ištikro nėra verti ne šioti kelines!

LIBERALIZMAS EUROPOJ PRADEDA ATBUSTI

Po-karinis skurdas Europoj pagimdė daugelį keistų politinių grupių, kurios smurto keliu pasigrobusios valdžią, suvaržė piliečių teises ir įsteigė diktaturas.

Komunizmo ir fašizmo vadai bandė užimti obsoliučių monarchų vietas; negana to, jie siekė kontroliuoti žmonių protą ir jausmus, kad nei darbuose, nei mintyse niekas "neturėtų svetimų dievų po akim mano".

Už visą šitą aklų paklusnumą, diktatoriai žadėjo visiem savotišką rojų ir išganymą. Tulą laiką desėtkai ir šimtai milionų kantriai nešė uždėtą jiems kryžių. Keikurios šalys net noriai sutiko nusikryžiavoti bile tik atsiekus žadėtą komunistų ar fašistų rojų.

Praėjo keli ir keliolika metų, bet to rojaus niekas dar nematė. Žmonės pradėjo nerimauti ir abejoti. Pasigirdo nusiskundimai ir protestai prieš žiaurią diktaturą.

Blaiviau protaujanti elemen tai ėmė slaptai organizuotis ir reikalauti daugiau laisvių. Po visą Vokietiją pasipylė atsišaukimai, kad butų pradėta kova už žodžio ir spaudos laisvę. Tą patį galime pastebėti Rusijoj, Italijoj, Lenkijoj ir kitose šalyse. Liberalizmas atbunda ir pradeda naują žygį paliuosuoti Europą nuo fašistinių ir komunistinių diktaturų.

RUSIJOS BIUROKRATAI IŠNAUDOJA ŠALĮ SAVO NAUDAI

Iš savo prieglaudos Meksikoj, buvęs raudonosios armijos vadas Leon Trockį pareiškė, jog Staliną galės nuversti tik politinė revoliucija.

Pasak Trockio svarbiausias šalies turtas atsidurė ne darbininkų rankose, bet biurokratų — aukštų ir žemesnių "činovninkų," kurie rupinosi tik savim ir savo giminėm.

VĖL KALBAMA APIE KEITIMĄ "TĖVYNĖS" Į ŽURNALO FORMĄ

Porą, trejetą metų atgal komsolcai buvo uždėję ant "Tėvynės" tokią cenzurą, kad tas laikraštis vos, vos galėjo kvėpuoti.

SLA. seimas Clevelande pereitą vasarą prašalino tuos cenzorius. Atrodė, jog viskas bus tvarkoj. Bet apsirikom. Susivienijimo prezidentas F. Bagočius ir keli jo draugai Pildomoj Taryboj sumažino "Tėvynės" formatą. Ne gana to, jie nusistatė paverstį "Tėvynę" į mėnesinį žurnalą.

Agitacija tuo reikalu jau varoma per tą patį laikraštį. Keista, kad žmonės, kurie atsakomingi už organizacijos ateitį, vietoj dirbti naudingą darbą užsiima griovimu to, kas pirmiau pastatyta.

TRUPINIAI

Ar Vilnius nebeįdomus

Pereitam antradieny Chicagos Lietuvių Auditorijoj įvyko V. Uždavinio prakalbos apie Vilnių. Publikos atsilankė vos keliosdešimtys žmonių.

Del ko tiek mažai? Gal but rengėjai nemokėjo išgarsinti, o gal Vilniaus reikalas pasidarė "nebeįdomus".

O tuom tarpu p-no V. Uždavinio atsisveikinimo kalba buvo labai turininga ir sujaudinanti.

Lietuviai socialistai numaršavo į balą.

Vieną kartą vilkas klausia lapės:

— Kur tu, kumute, gavai žuvies?

— Na gi įkišau uodegą į aketę ir žuvis prikibo — atsakė lapė.

Vilkas nuėjo prie iškirsto ledo, įkišo uodegą ir laukia. Bet tuom tarpu ledas užšalo ir uodega įstrigo į ledą.

Taip ir musų socialistai bandė pagauti živį bendro fronto ežere, bet tas jiems užsibaigė nelaimingai. Komunistai suskaldė likučius ir pačioj socialistų partijoj prasidėjo civilis karas.

Visuomis — klajojantis apaštalas

Chicagoj dabar vieši naujo tikėjimo apaštalas Visuomis. Koks yra tas jo tikėjimas mažai, o gal ir niekas dar nežino. Be to, Visuomis turi pagaminęs alfabetą, kuris tiktų visoms Azijos tautoms.

Paprasti Chicagos lietuviai klausosi ir nesupranta tų projektų. Kaikurie mano, jog kinų alfabetą geriausia garsinti pačioj Kinijoj, bet ne Amerikoj.

Apie Visuomio tikėjimą kyla dar daugiau abejonių. Sukurtį dievus, kad paskiau juos garbinti nebėra prasmės. Žmogus turėtų buti laisvesnis nuo dangaus arba žemės suvaržymų.

Clevelande išėjo "Lietuvių Žinios".

Iki šiam laikui Clevelande buvo vienas savaitraštis "Dirva", kuri nuo senesnių laikų tarnavo vietiniams lietuviams.

Dabar toje pat kolonijoje užgimė antras savaitraštis — "Lietuvių Žinios". Jos, matomai, bus tikybinės pakraipos.

Iš vienos pusės, tai yra džiuginantis dalykas, kad musų spauda dauginasi, bet iš kitos — tenka apgailėstauti, kad toki maža kolonija kaip Clevelandas turi skaldytis.

Nepraeis daug laiko iki "Lietuvių Žinios" įsitikins, jog laikraščio leidimas, tai ne "papsą" gerti.

F. B.

MOKSLO KAMPELIS

Atkastas Senprusių Raitelio Kapas

"Preussische Zeitung" aprašo neseniai arti Elbingo esančiuose vikingų kapuose atkastą senprusių raitelio kapą. Žinovų nustatyta, kad kapas tikrai yra senprusių raitelio. Ar klio kiaušas dar iki pat šio laiko iš dalies tebebuvo išlikęs. Prie žąslų rasta bronzinių žiedų. Čia pat rastas vienašmenis kardas su dailiai išlikusia rankenos kriauna, vienas galastuvas ir kitų daiktų. Šioje vietoje tai yra pirmas senprusių atrastas kapas.

Vokiečių prof. dr. Ehrlichas mano, kad šioje vietoje yra buvusi senovės germanų sodyba, kurią sunaikino senprusiai. Švedų tyrinėtojo Birgerio Nermano nuomone, Elbingo vikingų kapuose atrasto radinio daiktai iš dalies yra iš 750 metų po Kristaus laikų, kiti gi iš 9 šimtmečio pirmosios pusės.

Šia proga tenka pažymėti, kad senprusių raitelių senovės kapų nėra daug atrasta, dėl to šis radinys archeologijos atžvilgiu yra labai vertingas. Jis rodo, kad senprusiai, kaip ir jų giminaičiai senovės lietuviai, buvo pamėgę arklius ir su jais nenorėjo skirtis net po mirties. Kaip žinia, arklių kultas yra vienas ryškiausių ir apskritai senovės indoeuropiečių bruožų. Taigi, senprusiai yra buvę tipingi indoeuropiečių gyventojai.

ŠIAURĖS LIETUVOJ STIRNOS SERGA PLAUČIŲ

Pietų Lietuvos miškuose stirnos linksmos ir geraį veisias, o šiaurės Lietuvos miškuose vaikščioja galvas nuleidusios, nebaugios, jų skaičius mažėja. Nesenai rasta 7 stirnos nugaišusios. Jos buvo atgabentos į Veterinarijos institutą mirties priežastims ištirti. Paaiškėjo, kad jos sirgo plaučių uždegimu ir delto nugaišo.

Šeduvos vaistininkas vieną plaučiais sergančią stirnaitę gydąs.

BIRŽAI

Labai daug miršta žmonių.

Biržų apskrity šiuo metu nepaprastai padidėjo mirimų skaičius. Miršta nuo įvairių ligų, daugiausia, pagyvenę žmonės. Daugelis miršta staiga, visai nesirgę. Taip mirė dr. Zaborskis, Mažuika ir kiti.

METELIAI

Atskrido Gulbės

Prieš keletą metų Metelių ežere apsigyveno gulbės. Del palankių gyvenimo sąlygų ir nuolatinės miškų administracijos globos jos čia apsiprato.

Ilgainiui priviso jų nemažas pulkelis. Ežerui užšalant, jos išskrenda. Pabaigoje praeito mėnesio keletas jų vėl grįžo ir apsigyveno paežerės pelkėse, nes ežere dar neištirpo ledas.

DANIJOS SALOS BUS APSĖTOS LIETUVOS MEDŽIŲ SĖKLOMIS

Miškų valdyba išsiuntė į Daniją nemažą kiekį Lietuvos medžių sėklų, kurios bus pasėtos Danijos salose. Iš Danijos irgi gauta sėklų, kurios bus pasėtos Lietuvoje. Taip pat gauta medžių sėklų ir iš Austrijos.

NUBAUDĖ UŽ ŠNIPINĖJIMĄ

Kovo 24 d. Kariuomenės teismas Kaune sprendė šnipų bylą ir Vincą Satkauską nubaudė 10 metų, Stasį Uljanauską 8 met. sunk. darbų kalėjimo.

Yra vienas dalykas, sykiu trumpiausias ir ilgiausias; greitas ir lėtas; nepaiso apie jį žmonės ir dažnai eikvoja. Vėliau jo gailis, nes negali grąžinti. Tuo dalyku yra — laikas.

SUKYS-DOODY-ANTONISEN, INC.

SKOLINAM IR PERKAM PIRMUS MORGIČIUS.

INŠIURINAM GEROSE KOMPANIJOSE — NUO UGNIES, VĖTROS IR T. T. TAIPGI — STIKLUS, AUTOMOBILIUS IR RAKANDUS.

3320 South Halsted St., Chicago, Illinois

Telephone YARds 5215

ATYDA

PASINAUDOK ŠIA NEPAPRASTA PROGA!

Lietuvos-Amerikos Vertingas Termometras

SU KIEKVIENA "SANDAROS" METINE PRENUMERATA

Šis specialiai SANDARAI padirbtas ir pritaikytas naudojimui Lietuvoj ir Amerikoj vertingas, puikus ir įdomus termometras DABAR yra duodamas su kiekviena nauja arba atnaujinta Sandaros prenumerata.

Tankiai mes skaitome laikraščiuose, jog Lietuvoj yra tiek ir tiek šalčio arba karščio, bet nedaug kam yra žinoma kaip šalta ar šilta pagal termometrą naudojamą čia Amerikoj. Įsigijus šį termometrą, kuris, kaip čia matote, turi Celsijų (Centigrade), vartojamą Lietuvoje ir Fahrenheit, vartojamą čia Amerikoj, mes galėsime padaryti palyginimą.

Taigi, Tamstos prisiųsdami $2.00, gausite metams "Sandarą" ir šį įdomų ir brangų termometrą. Gi prisiunčiant $3.00, Tamstos suteiksite puikią dovaną — "Sandarą" metams ir šį termometrą saviškiams Lietuvoje.

Todėl pasinaudokite šia proga tuojaus, nes ši dovana siuloma trumpam laikui.

SANDARA

814 West 33rd St. Chicago, Illinois.

Šiuomi užsiprenumeruoju "SANDARĄ" metams ir siunčiu $.....
Prašau man tuojaus prisiųsti LIETUVOS-AMERIKOS termometrą.

Vardas .....

Adresas .....

Miestas ..... Valstija .....

Komp. M. Petrauskas

Visą Lietuvą ir visose pasaulio šalyse gyvenančius lietuvius sujaudino liudna žinia — kovo 23 d. vakare Kaune mirė Mikas Petrauskas, vyresnysis Kipro Petrausko brolis, vienas iš pirmųjų ir didžiųjų lietuvių dainos ir muzikos pionierių. Jau ilgoką laiką Mikas Petrauskas sirgo, ir buvo žinių, kad maža viltis, jog jis pasveiks. Paskutinį laiką jį kankino hemiplegija, bet jis visą laiką laikėsi visai ramiai. Budamas itin jautrios sielos menininkas, Mikas Petrauskas kasdieniniame gyvenime buvo tvirtas ir tikrai filosofiškai, protingai ramus ir šaltas. Taip darniai jame sugyveno meniškas sielos jautrumas, ligi švelnesnio skrupulingumo, su be galo rimta, aiškiai ir šaltai protingu žmogum.

Mikas Petrauskas kilimo vilnietis. Jis gimė 1873 m. rugsėjo mėn. 29 d. Palušėje. Tėvas vargoninkas ir muzikos instrumentų meisteris, ir sunų pradėjo mokyti savo amato. Muzikali buvo ir jo motina, kuri turėjo gana gražų balsą. Budamas gabus moksluj ir be galo darbštus jis gana anksti pradėjo ir pats vargonininkauti. Budamas penkiolikos metų jau užima vargoninko vietą Labanore, pagarsėjusiame "du domis". Nė tiktai vargoninkas, bet jis jau veda orchestrą, kuriam pats rašo gaidas, pats instrumentuoja ir pats komponuoja, rašo kompozicijas, kuria. Bene pirmoji jo kompozicija — "Lietuvos senovės paminėjimas" parašyta Labanore 1888 metais, 15 metų vaikino nesimokiusio kompozicijos ir tik tiek teėjusio muzikos mokslus, kiek tėvas savamokslis pamokė.

Budamas susipratusių lietuvių, organizuodavo lietuviškus bažnytinius chorus bei orchestrus ir stengdavosi į bažnyčias įvesti lietuviškus giedojimus. Sulenkėjusiems klebonams tokis Miko Petrausko tautiškas veikimas labai nepatikdavo, tačiau jie brangindami jo gerai išlavintą chorą, jį šiaip taip pakęsdavo. Pradėjęs savarankiškai gyventi, Mikas Petrauskas pas save pasiėmė ir jaunesnįjį savo brolį Kiprą ir buvo pirmuoju jo muzikos mokytoju ir talento ugdytoju.

Jausdamas teoretinių muzikos žinių trukumą, Mikas Petrauskas, kiek susitaupęs pinigų, metė vargoninkauti ir išvažiavo į Petrapilį, 1901 m., kame įstojo konservatorijon. Konservatorijoje Mikas Petrauskas buvo nepaprastas studentas: jis čia baigia gimnaziją, o muzikos mokslą varo keliomis šakomis — dainavimą, smuiką, pianą, vargonus ir kompoziciją. Bet jis mokėjo valdyti kiekvieną orchestro instrumentą. Gyvendamas Petrapilyje jis pradėjo kurti pirmuosius savo muzikos kurinius. Be to, veikliai dalyvavo ir lietuvių visuomeniniame gyvenime bei kulturiniame gyvenime.

1903 m. Petrapilyje jis pastatė savo paties parašytą operetę "Maluninkas ir Kaminakrėtis". Tai bene bus pats pirmasis operetės pastatymas lietuvių kalba. Iš Petrapilio atostogų metu jis parvažiuodavo į Lietuvą ir čia rengdavo lietuviškų dainų bei muzikos koncertus, lietuviškus vaidinimus ir savo žiniomis padėdavo broliui Kiprui, kuris vargoninkaudamas taip pat skleidė lietuvių dainos meną.

1906 m. Mikas Petrauskas pabaigė Petrapilio konservatoriją laisvo menininku titulu. Bet Mikas — gyvas žmogus, jis nesitenkina muzikos darbu, bet mylįs savo tėvynę ir jos žmones visuomenės veikėjas. Vos baigęs konservatoriją dėl politinių priežasčių priverstas slapstytis su svetimu pasu. Spaudą leidus ir lietuvių kulturinio gyvenimo sąlygoms pagerėjus, Mikas Petrauskas dar plačiau ir energingiau ėmė veikti, ugdydamas lietuvių tautoje dainą ir scenos meną. Ypač energingai ir sekmingai veikė jis Vilniuje 1906 metais. Čia jis organizavo lietuviškus koncertus, vaidinimus ir rengėsi atidaryti lietuvišką muzikos mokyklą. Be to, tais pat metais Vilniuje jis pastatė dvi savo parašytas lietuviškas operetes: minėtą "Maluninkas ir kaminkrėtis" ir Adomas ir Jeva". Pats didžiausias to meto Miko Petrausko žygis buvo pastatymas Vilniuje pirmosios Lietuviškos operos "Birutė". Tai operai žodžius parašė Gabrielius Landsbergis-Žemkalnis, o muziką parašė, režisoriškai ją paruošė ir dirigavo pats Mikas Petrauskas. Pirmasis "Birutės" operos spektaklis įvyko Vilniuje 1906 metais lapkričio mėn. 6 dieną. Pirmasis lietuvių žingsnis savosios operos mene. Pirmasis lietuvių žingsnis savosios operos mene visus maloniai nustebino ir džiaugsmingai nuteikė. "Birutės" spektaklis buvo tikra lietuvių meno šventė. Visi labai stebėjosi Miko Petrausko nepaprasta energija, dideliais muzikos bei organizatoriaus savumais ir sumanumu. Birutės operos spektaklyje dalyvavo ir Kipras Petrauskas, kuris sužavėjo visus savo nepaprastai gražiu balsu. Tas spektaklis galima sakyti, atidarė duris Kiprui Petrauskui į Petrapilio konservatoriją. Spektaklis turėjo įtakos ir pačiam kompozitoriui. Tik nelaimej jis turėjo bėgti nuo politinio persekiojimo užsienin. Atsidurė Šveicarijoje ir ten jis pateko į tikrą gyvenimo sukurį. Jis ten burelyje lietuvių, kurie, kaip ir jis, buvo priversti bėgti nuo rusų persekiojimų. Ir Šveicarijoje Mikas Petrauskas muzikos vadovas, dirigentas, kompozitorius.

Neilgai tepabuvęs Šveicarijoj, Mikas Petrauskas, 1907 metais išvyko į Ameriką, nes į Lietuvą grįžti jis negalėjo, o į Ameriką traukė lietuviška širdis ir noras padirbėti tenykščių lietuvių tarpe.

Mikui Petrauskui atvykus į Ameriką, Amerikos lietuvių muzikoje prasidėjo naujas laikotarpis. Jis buvo pirmas Amerikoje lietuvis, baigęs aukštąjį muzikos mokslą. Savo dideliu pasiryžimu, organizatoriaus ir muziko gabumais ir nepaprastu ištvermingumu. Mikui Petrauskui pavyko Amerikos lietuviuose sužadinti didesnį muzikos bei dainos pamėgimą. Jausdamas lietuviškų dainų trukumą, Mikas Petrauskas pats savo chorams jas komponavo. Tad jis yra žymus nė tik kaip chorų organizatorius bei dirigentas, bet taip pat ir kaipo vienas iš didžiausių lietuvių kompozitorių. Mikas Petrauskas komponavo, koncertavo ir mokė muzikos. Miko Petrausko mokiniai Lietuvos operos solistai Antanas Sodeika, Marijona Rakauskaitė, o kiek jų Amerikoje — dainininkų, vargonininkų ir kompozitorių. Amerikoje gyvendamas jis leido muzikos žurnalą, Amerikoje gyvendamsa parašė ir antrą lietuvišką operą — "Eglė Žalčių Karalienė". Be koncertų, jis statė savo operetes ir čia pat pirmą kartą operą — "Eglė Žalčių Karalienė", kurią paskiau savo lėšomis atspausdino. Budamas Amerikoj jis įsteigė ir pirmą lietuvišką muzikos mokyklą — Lietuvišką muzikos konservatoriją. Be muzikos ir chorų organizavimo, Mikas Petrauskas čia taip pat yra labai daug nuveikęs ir Amerikos lietuvių tautiniam susipratimui žadinti.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, Mikas Petrauskas grįžo į Lietuvą. Ten jį ištiko didelė nelaimė: perkunas trenkia į jų tėviškės namus, ties Dusmenim, Dzukijoje ir palaužia ligi to milžinišką kompozitoriaus sveikatą. Ilgokai pasirgęs vėl atsitaiso ir griebiasi darbo. Kaune diriguoja kelis savo muzikos simfoninius koncertus ir sukuria liaudies operą, kurią pats stato ir diriguoja. Jis lietuviškų operečių tėvas. Šios tą faktą patvirtina. Girių Karalius, Birutė, Vestuvės, Apvesdinkit ir Mane, Consilium Facultatis, Užburtas Kunigaikštis, Lietuviškas milionierius, Adomas ir Jeva, Velnias Išradėjas, Maluninkas ir Kaminkrėtis, Šventoji Naktis, Vaikas ar Mergaitė, Pirmosios Gegužės, Tarnaitė pamokė. Tai vis Miko Petrausko sukurtos operetės; jas visas autorius buvo statęs po keletą ir keliolika kartų įvairiose Amerikos lietuvių kolonijose. Be to, Mikas Petrauskas yra sukuręs daug lietuviškų dainų.

Dar prieš pat savo mirtį, jau visai silpnas budamas, Mikas Petrauskas tebedirbo pamėgtąjį kompozitoriaus darbą. Komponavo dainas ir perdirbinėjo operą "Birutę", tačiau negailėstingoji mirtis neleido jam šios operos pertvarkyti.

Kovo mėn. 24 d. kompozitorius Mikas Petrauskas palaidotas Dusmenyse Šventoriuje greta jo tėvų. Norą ten buti palaidotas velionis pareiškė prieš mirtį.

Miko Petrausko nuopelnus lietuviškai dainai ir muzikos kultūrai apibudinti norima per atitinkamus minėjimus. Minėjimų reikalais rupintis išrinktas komitetas, kuriam vadovauja Ant. Sodeika, velionies mokinys. — **Tsb.**

Lietuva Sudaro Naujas Prekybos Sutartis Su Užsieniais

Šių metų pradžioje baigėsi galiojimo laikas prekybos sutarčių, sudarytų tarp Lietuvos ir kelių kitų valstybių. Dėl to neseniai Lietuva pradėjo su Šveicarija, Graikija, Belgija, Olandija, Norvegija ir kitomis valstybėmis pasitarimus, kurių tikslas buvo tarp Lietuvos ir šių kraštų vėl atnaujinti prekybos sutartis. Derybas vedė Lietuvos diplomatiniai ir prekybiniai atstovai užsieniuose.

Pirmiausia buvo susitarta su Šveicarija. Su ja prekybos derybos jau baigtos ir pasirašyta prekybos bei atsiskaitymo abelna sutartis visiems šiems metams. Tarp Lietuvos ir Šveicarijos yra nedidelė mainų prekyba. Pernai metais Šveicarija iš Lietuvos įvairių prekių nupirko tik už 2 milionu frankų, o Lietuva iš Šveicarijos — už pusantro miliono frankų. Lietuva iš Šveicarijos daugiausia perka laikrodžius, mašinas, medicinos ir formacijos įrankius, įvairius dažus ir kitas smulkes prekes, o Šveicarija iš Lietuvos daugiausią įveža javus, miško medžiagą, kiaušinius ir kitus žemės ukio produktus.

Prekybos derybos tarp Lietuvos ir Belgijos šiuo metu dar nėra baigtos. Jos eina Belgijos sostinėj Bruselyje. Bet manoma, kad artimiausiu laiku derybos bus baigtos ir tarp abie jų kraštų prekibinis susitarimas bus pasirašytas.

Su Graikija, Olandija, Norvegija ir kitomis valstybėmis derybos taip pat dar nebaigtos. Net iš visur gaunama žinių, kad jos eina gana gerai ir naujos prekybos sutartys su šiais kraštais bus netrukus jau sudarytos. Visos sutartys sudaromos vienerių metų laikui.

Brazilija įsileis daugiau lietuvių.

Iki šiam laikui imigracija į Braziliją buvo labai suvaržyta. Valdžia įsileisdavo kasmet tik du nuošimčiu ten gyvenančių lietuvių.

Dabar Brazilijos Federalė valdžia nutarė padidinti kvotą iki 3,000 į metus. Pageidaujami daugiausia tie, kurie moka dirbti ukiuose.

7 Dienas Į LIETUVĄ
LAIVAIS
BREMEN - EUROPA
Greiti traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA
Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną
Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais.
COLUMBUS
HANSA DEUTSCHLAND
HAMBURG NEW YORK
Patogus geležkeliais susisiekimas iš Bremen ar Hamburg
Mes pagelbėsim jums išgauti svečių ir immigracijos vizas del jusų giminių iš Europos.
Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
130 W. Randolph St.
CHICAGO, ILL.

GERKIT
Tik Gerą
ALŲ
Ambrosia
SOUTH SIDE BREWING COMPANY
Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, nes jie žino, kad tas alus yra padarytas iš geriausios rušies produktų.
Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2415 West 64th St., Chicago, Ill.
Biznio Telefonas Boulevard 7179 — Res. Hemlokck 6240

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI
PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rušies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.
Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

DABAR
PROGRESS
FURNITURE CO.
KRAUTUVĖJE
Galite Pirkti
PIANĄ, RADIO ar
AKORDINĄ
Pusdykiai

12 Balsų Akordionai po
$19.75
48 Balsų Akordionai po
$47.50
80 Balsų Akordionai po
$67.50
120 Balsų Akordionai po
$79.75
LEKCIJOS DYKAI
Lengvus Išmokėjimai

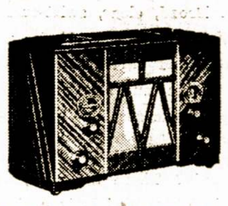

$18.00 Naujos 1937 Mados Midget Radios po
$7.95
Nauji visų bangų Radios 1937 Metų Mados po
$19.50
Nauji Console Radios 1937 Metų Mados po
$39.50
Geri vartoti pianai
$18.50
Grojikliai Pianai po
$29.50
Parduodama Ant Lengvų Išmokėjimų.
PROGRESS FURNITURE Co
J. KALEDINSKAS, Vedėjas
3224 So. Halsted St.
Tel. VICtory 4226
CHICAGO, ILL.

Gerkit Ir Reikalauk

Visose Alinėse
Mutual Trijų
Žvaigždžių
Kentucky
Bourbon
ir
Lietuviškos
Degtinės
Mutual Liquor Co.
4707 SOUTH HALSTED STREET
Tel. YARds 0803

JOHN P. EWALD
LOANS and INSURANCE
Jeigu reikalauji pinigų ant Pirmo Mortgičio, arba apdraudos nuo ugnies, vėjo, etc., atsišauk:
840 West 33rd Street
TELEFONAS: YARds 2790 arba 2791
Keistučio Skolinimo ir Budavojimo B-vės
RAŠTINĖJE

Pagelba Nuo Reumatizmo ir Sausgėlės
Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per pašta 55c ar dvi už $1.05.
Dukart tvirtesnė — 75c.
Knyga: "EALTINIS ŠVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50c.
JUSTIN KULIS
3259 South Halsted Street Chicago, Ill.

REAL ESTATE

TEIKIAME PATARIMŲ MORGIČIŲ, TAKSŲ KLAUSIME . . .
TURIME VISOKIŲ BARGENŲ NAMŲ PIRKĖJAMS . . .
NOTARY PUBLIC, INSURANCE IR PASKOLOS
B.R. PIETKIEWICZ & Co.
MORTGAGE BANKERS
2608 West 47th Street
Telephone Lafayette 1083

DVI MODERNIŠKOS LIETUVIŲ ĮSTAIGOS
JUCUS SISTERS RESTORANUOSE VISUOMET GERAS IR SKANUS VALGIS, GERAS IR MALONUS PATARNAVIMAS — ŽEMOS KAINOS.
Jucus Sister Restaurants
3241 So. Halsted Street
1608 West 47th Street
CHICAGO, ILLINOIS

Safety Deposit Boxes $2.50 per Year
Telephone Yards 6894
M. J. KIRAS
Home-Builders – Real Estate
3352 South Halsted St., Chicago
NOTARY PUBLIC :: INSURANCE OF ALL KINDS

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 16 — April 16, 1937 VOLUME IX

MOTIVATION — THE DRIVING FORCE.

By Sally

If a person wants a thing done he will bend every impulse towards getting it accomplished. If he does not want to do it, hewill adopt every conceivable excuse to escape the necessity of performing the task. Motivation is very important in human conduct, observors agree.

Motivation has two elements, the vague tension which drives a child to act and the expestation of relief from the repetion of an act which he has already found effective.

Disatisfaction is an important element in motivation. If one were perfectly satisfied he would probably not attempt anything. We must be disatisfied if we are to be stimulated to strive.

Make a person want to do the desirable act and the problem of motivation is solved. Rewards and punishments should merely be the tools to enable the installing of the proper attitude.

"Fantasy--Fashioned" Lithuania

When you feel the restlessness of the mood "To go", do glimpses of story-seas and story shores haunt your imagination? When wind and cloud are your gypsy passage, do you feel certain more than ever somewhere "such a sea and such a shore" really meet... somewhere?

Whether you are planning your first trip across or whether you are a seasoned traveller, tiny, ancient Lithuania offers you her seagirded stretch of horizons that melt and merge to a lyric loveliness truly beyond beauty.

Here the Baltic is a burnished sweep of turquoise ripples gently spilling against the motionless waves of "wandering" sand dunes... sands so smoothly firm, so white they seem drifted from the space of desert dreams! No pebbles, no seeweed clutter this undulating symphony of sea and sand, with not infrequently little gleams of gold enmeshed in the silver. Do you see the will of the wisp of mirage-brilliance? No! This is the legendary land of "Northern Gold", famous for its treasures of amber since the days of the Greek and Roman merchants, and the little golden lumps are yours for the finding!

For a distance of fifty miles, (the entire length of Lithuania's sea-coast), the pageant of these amber-strewn dunes continues... now a low-drifted expanse level with the sea... now the silver masses fashioning a brooding sentinel not unlike one of the mythical giants... then a few days and the sway of little sea-winds will have shifted the pattern to diminutive ghost-haunted "piliakalniai", the ancient castle

Over this panorama of sea and sand is the indescribably appealing Lithuanian sky... softly-blue and dove-grey... and in the background, the towering, interminable sky-line of pine. From the saffron-pink of dawn, to gold, to purple, and fanally to shadowed violet-grey, the mirrored reflections follow, until enfolding both sea and shore an enchanting night follows an enchanting day.

Then imagine the spell of these "wandering dunes" when above the sheer silver of their sands a low-hung moon is a strange, exotic thing! Enthralled, you are a willing captive to a luminous mystery... a caress?... as of silk gliding, as of fragrance, as of music... Enthralled, you listen... silence here is a space where the heart may speak word-free... you listen, and you hear the slow, lilting swiftness of purest, sweetest melody... the plaintive ardor of the Lithuanian nightingale, as if it would capture into his song the profound, tender, the incomparably beautiful "dainos" of Lithuania!

Perhaps it is because Lithuania, the most softly-shaded of all languages, is so near to music in its cadence and rhythm that the lyrical wealth of these "dainos" is so limitless. Countless in number beyond the thousands, these legendary songs are sung today as they were sung even before this fairhaired race founded its ancient home on the Baltic. Symbolic of the very spirit of the land, in the "dainos" are traced the historic vicissitudes of the nation: the battles of the still-pagan, nature-worshipping Lithuanian defending his hearth against the medieval crusaders, the dark melancholy days of his oppression, the hopeful present of the war-liberated Republic.

As with the cherished life of this nation, so with his individual life; the sea-paths of the fisherman, the toil of the peasant from the ploughing of the earth to harvest-time... for every time of this joy, for every sorrow that might visit him, the Lithuanian has his song!

And would you have a glimpse of the typical Lithuanian woman? Then you will see her quietly impressive face above her hand-loom, softly singing to herself all of the song of her woman's life, and as you watch her swiftly dexterous hands weaving from the thinnest, finest threads colors and patterns to intricate beauty, you will understand the seeming "charm" of her loom. She follows, unconsciously. the varying moods of her song.

In the atmosphere of appalling oppression of Lithuania's "dark ages", when ruthless forces were exerted to destroy, to obliterate the very entity of this race, neither national literature nor art could develop except futively; yet the unquenchable need of the poorest peasant to pour forth his beauty-loving soul found adequate expression; first, in the exquisite lyrics of his "dainos", second, in the innumerable hand-carved crosses and statuettes throughout the land expressing the passionate fervor interlaced with the serenity of his religious nature. Since up to the fifteenth century Lithuania was stil a pagan country, often traces of remnant pagan traditions are combined with Christian motifs.

It is the "fantasy shore" that will hold you the longest and haunt you to return, yet you will likewise want to know, to feel the storied spell of the Lithuanian forest. Never regarded as a background-wilderness, but the intimate possession of the tiniest village, the old, proud forest stands. Its spaces entirely free from brush and undergrouwths your feet will wander... truly enchanted! through massive aisles of giant oak (sacrad to the pagan Lithuanian...) through balsam-fragrant groves of spruce and pine... "spirit-haunted" still... and when you enter the little trails threading the way through white-skinned birches, you will hear the sighing wind-voices enmeshed in enchantment... And whichever way you wander, you will come upon the river. Broad, clear, swift-currented, beloved of song and story, they encircle and enfold until the horizons of the land merge into the horizons of the sea...

How does the foreigner feel in Lithuania? There are no "foreigners" in Lithuania! It is a strangely commented fact that even the visitor to whom the name of Lithuania is a very new post-war word never feels the foreigner. Instantly, you are at home here.... as if indeed, in the person of some ancient ancestor, you have "returned" to one of your own! This inexplicable feeling of "returning" creates at once a sympathetic, if unvoiced, understanding with the reserved but singularly hospitable Lithuanian, with whom, indeed, you feel at home.

The GOSSIP COLUMN

May 9 — Sunday
At Chicago, Lithuanian Auditorium, At 5:30

The Lithuanian University Club is giving a grand ball and Concert — May 9th. This affair is sponsered for the benefit of the Scholorship fund, which provides the expenses of a student's tuition in college.

All Lithuanians invited in fostering higher learning among their nationality should do their utmost in making this affair go over.

It will be an evening of rare entertainment, Shakespeare has been translated, dancing, and drama will prevail on the stage.

JUMORAS

Taip visad buvo.

— Kodėl Prancuzija toleruoja visas politines Lenkijos šunybes?

— Dėl to, kad ji skolinga Prancuzijai bilionus frankų.

Laimingas

— Na, kaip tu šiąnakt namo parėjai?

— O ne, aš pakliuvau į policijos areštinę.

— Tu, matai, laimingesnis, o aš parėjau namo.

Blogai užsibaigė

— Ar tamsta nusimanai kiek apie meilę?

— Beveik, kad ne. Vienu tarpu tariaus šiek tiek nusimanąs, bet jau po dviejų sąvaičių pažinties su mergina ją apsivedžiau.

Kulturėjo

— Lietuvos jaunimas tikrai sukulturėjo.

— O iš ko tai sprendi?

— Nes jis sveikinas itališkai, o rėdosi kaip vokiečių naziai.

Iš meilės

— Rytoj anksti, brangiausia, pabėgsi su manim patylomis nuo tėvų.

— Rytoj? Palaukim trupučiuką!

— Del ko?

— Nes mama dar visų daiktų man nesuješkojo.

Rusijos biurokratai

Iš Maskvos buvo pasiųstas komisaras patikrinti čeverykų dirbtuvę. Pirmiausia jis užsuka pas fabriko direktorių ir paklausia:

— Ar jus darbininkai dažnai mato ir pažįsta?

— Kaip gi nepažins! juk mano paveikslas tilpsta kiekvienam čia leidžiamo laikraštuko numery — atsakė direktorius.

Dar iš Rusijos

— Tamsta ant manęs nepykstti už įžeidimą pereitam susirinkime?

— Ką čia pykti, aš juk suprantu, kad kalbėjai ne man, bet tamsiem žmonėm.

Elgetos Lenkijoj

Laikraščiai praneša, jog į Anglijos karaliaus vainikavimą atvyks į Londoną 60,000 elgetų.

Tai dar nedaug 50 milionų gyventojų valstybėj.

Jei apkarunavimas įvyktų Varšuvoj, tai iš 33 milionų gyventojų, elgetaujančių atsiras tų 32 ir pusė miliono.

Meksika pagamina daugiau sidabro negu bile kuri kita šalis pasaulyje.

KOMPOZITORIAUS
Miko Petrausko
Gėdulingas Mirties
PAMINĖJIMAS

ĮVYKS

Seredoj, Baland.-April 28 d., 1937 m.

Chicagos Lietuvių Auditorijoje

Visi Lietuviai kviečiami atsilankyti ir pagerbti mirusį komp. M. Petrauską, kuris tiek daug pasidarbavo išeivijai. Programą išpildys chorai, solistai ir keli žymus kalbėtojai. Pradžia 7:30 val. vak.

Kviečia visus,

KOMITETAS

Šios Savaitės

Extra Bargenai

SAMPELINĖ ELEKTRIKINĖ LEDAUNĖ VERTĖS $150.00 **$69**

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 West Roosevelt Road

Tel. Seely 8760

Apsivedusi

Kaip elegentiškai atrodo ši

Bridgeporto Mezgimo Dirbtuvė

- Parduodam Vilnonius Sveterius del moterų, merginų ir berniukų.
- Sunkus ir lengvesni — Turime iki 54 didžio.
- Megstos vilnonės pančekos moterims, vyrams ir mergaitėms.
- Vilnonės kepuraitės berniukams ir mergaitėms.
- Vilnonės pirštinės moterims, vyrams ir mergaitėms.

Sutaupysit nuo 25 iki 50%
Taisome Senus Sveterius

Bridgeport Knitting Mills

F. Salemonavich
504 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Netoli Normal Ave.
Tel. Victory 3486

Atdara kiekvieną vakarą ir Sekmadieniais.

SANDAROS PIKNIKAS

PAVASARINIS SU IŠLAIMĖJIMAIS

v

GEGUŽINE

Nedelioj, Gegužes-May 23, 1937

Justice Park GROVE LIEPOS DARŽE *Justice Park, Ill.*

Lietuviai Amerikoje

DETROIT, MICH.

Sandaros red. M. Vaidylos ir komp. P. Sarpaliaus atsilankymas

Šeštadieny, balandžio 10 d. Detroite lankėsi "Sandaros" redaktorius p. M. Vaidyla. Taipgi kartu su redaktorium buvo atvykęs ir komp. P. Sarpalius. Svečių priėmimui ir pasikalbėjimui šeštadienio vakare buvo padaryta susirinkimas pp. Laukonių namuose, kuriame dalyvavo vietos sandariečių darbuotojai su šeimomis: pp. Motuzai, pp. Ambrozai, pp. Piliauskai, pp. Kazlauskai, Dr. J. Jonikaitis, J. Tamošiunas, J. Klemarauskas, A. Kizis, p-lė Birutė Smailytė, Mirga Motuzaitė ir kiti.

Poni Laukonienė prigamino tiek daug skanaus valgio ir gėrimo, kad dalis svečių ir sekmadieny turėjome baliavoti. Apart to chicagiečiai svečiai aplankė namus Dr. Jonikaičio, pp. Motuzų ir kitų. Plačiai kalbėtasi įvairiais Amerikos lietuvių tautiniais reikalais. Tartasi kaip sustiprinti ALT. Sandaros veikimą ir išplatinus kiek galima daugiau savo organą "Sandarą".

P-no M. Vaidylos atsilankymas Detroite padarė gero įspudžio į vietos sandariečius ir tautininkus ir to pasekmėje reikia tikėti, jog musų veikimas pagyvės. Svečiai taip pat reiškė pasitenkinimo savo vizitu ir prižadėjo neužilgo vėl Detroitą aplankyti; ypatingai kompozitorius P. Sarpalius sakėsi nebenorys nė grįžti į Chicagą.

— **Korespondentas.**

BROOKLYN, N. Y.

Dienraščio "Vienybės" Bankietas

Apie 6:30 v. v. puošnioje svetainėje, Knopp Mansion, renkasi rinktinė publika. Apie 8:00 v. svečiai susėda prie puošnių stalų. Del Brooklyno kolonijos publikos, vidutinis skaitlius — apie pusantro šimto žmonių. Moterys pasipuošusios, viena gražesnė už kitą, o ypatingai "Moterų Vienybės" narės laimi pirmą prizą.

Buvo perstatyti kalbėti: Generalio Konsulato sekr. p. Šimutis, "Tėvynės" redaktorius, p. S. E. Vitaitis ir dienraščio "Vienybės" vyriausias redaktorius p. J. Tysliava. Kalbėtojai savo laiko kvotą išlaikė.

Reikia pabriežti, kad p. Tysliava kalba, o nešneka, kaip kad daugelis Europos šnekėtojų pas mus yra apsilankiusių. Tysliavos pasirodymas estradoj buvo visai amerikoniško pobudžio; tiesiog rėžia iš peties.

Publika norėjo paskelbti "sitdown" streiką

Ponų Striumskių dukrelė Alda, pirmu kartu publikoje debiutavo piano. Publika sutiko aplodismentais.

Trumpomis prakalbėlėmis ir pora šmotelių piano, dalis publikos nepasitenkino, o publikoje matėsi pirmaeilių solisčių, tai vienas stalo aprinktas delegatas-arbitratorius, pasiprašė pas pirmininką balso ir pareiškė publikos varde reikalavimus,, dainų. Jei, girdi, reikalavimas nebus išpildytas, tai jie skelbia sėdėjimo streiką, kuris dabar didelėje madoje. Streikas buvo laimėtas. Pirmininkas tuojaus sudarė trio — p-lė Tamkiutė, p. Vitaitienė ir p. Strumskienė, akomponuojant p-lei Tamkiutei, sudainavo porą duetų. Publika kėlė dideliausias avacijas.

Dar keli sveikinimai

Pirmininkas savo pažadą pakeitė ir dar pašaukė pakalbėti seną veteraną, visuomenės darbuotoją, specialiai atvykusį iš Waterbury, Conn. p. Joną Žemantauską, "Vienybės" ną žemantauską, "Vienybės" angliško skyriaus redaktorių jaunąjį p. V. Bukšnaitį, bendradarbį kolumnistą p. Alekną.

Vakaro nuotaika buvo labai maloni. Po vakarienės ir programos, prie geros orchestros buv šokiai iki vėlyvos valandos. — **A. B. Strimaitis.**

SO. BOSTON

Prisiuntė savo narines mokesnis

Šie musų idejos draugai iš So. Bostono prisiuntė A.L.T. Sandarai narines mokesnis:

V. Galubickas,
S. Mockus,
V. Pupaleigis,
K. Vilaišis,
J. Yasiunas,
K. Sangaila,
S. Naudžiunas.

Ačių jums už paramą tautiniam darbe!

GARY, IND.

Kun. Draugelis išleidžia "Pasiuntinį"

Musų kolonijoj greitu laiku užgims naujas žurnalas "Pasiuntinys". Jo leidėju yra kun. Draugelis.

"Pasiuntinys" busiąs ne vien tikybinės pakraipos. Jis palies ir kitas gyvenimo šakas.

Kaikurių parapijonų įsitikinimu, leidimas naujo laikraščio esąs tik jėgų skaldymas ir laiko eikvojimas. — **Vietinis.**

RACINE, WIS.

Mirė Jonas Zupkevičius

Jonas Zupkevičius mirė balandžio 8 d. Palaidotas bal. 10 dieną, Graceland kapinėse. Velionis buvo pavienis, išgyveno Racine, Wis. virš 20 m. Nepriklausė jokiai draugijai. Palaidojimui rinkta aukų.

Sidabrinis Jubiliejus

Balandžio 10 dienos vakare, Co-Op. Hall buvo suruošta vakaras pagerbimui Juozo ir Julijonos Gruždų jųjų 25 m. vedybinio gyvenimo. Pp. Gruzdai išauklėjo dukterį Jene ir sunų Petrą. Jie pasiturinčiai gyvena — užlaiko valgyklą ir Rooming House. Yra linksmo budo, draugingi, todėl juos vietos lietuviai gerbia. Šį vakarą suruošė p. O. Jocienė, p. Viežauskienė ir O. Dokšienė. Svečių pripraše virš trijų šimtų. Jubilijatai apdovanoti "Dining room" rakandais.

SLA. 10-to Apsk. programas pavyko.

Balandžio 11 d. Slovakų salėj labai nusisekė 10-to apsk. parengimas. Publikos prisirinko pilna salė, kad net turėjo stovėti. Didžiumą programo išpildė iš Waukegan, Ill. Liuosybės choras po vadovyste p. Dauderienės. Solo dainavo p-lė B. Malela ir p. Dauderis; buvo ir kitų pamarginimų. Daug juoko pridarė Juozas Mitka sakydamas eiles apie nekaltus bernelius. Apskričiui pelno liks virš $70.00.

Ruošiamės važiuoti į Kenosha, Wisconsin.

Balandžio 18 d. vakare yra ruošiama Kenosha, Wis., German American Home Dailės Ratelio koncertinis programas. Kadangi Dailės Ratelis daug sykių mums veltui tarnavo, pildyme programų, mus raciniečių pareiga juos paremti atsilankant į jų parengimą. Kiek teko girdėti, bal. 18 d. vakare daug kas rengiasi važiuoti į Kenosha pažiurėti Dailės Ratelio ir Jaunosios Birutės gražaus programo.

— **M. Kasparaitis.**

Vytautas Virbickas Tapo Išrinktu Pirmininku LM. D-jos Pittsburghe.

Pittsburgho lietuvių tarpe jaunimas užima vis atsakomingesnes vietas. Šiomis dienomis garsios savo praeities darbais — Lietuvių Mokslo Draugijos pirmininku tapo išrinkta jaunas Vytautas Virbickas.

Jis yra sunus žinomo sandariečių veikėjo Juozo Virbicko. L. M. D-ja neužilgo rengiasi pradėti statyti "pridėčką" prie savo svetainės.

Praleistas vardas

Paskelbiant vardus tų sandariečių, kurie užsimokėjo narines duokles, per neapsižiurėjimą praleistas P. Pivaruno vardas.

Šiuomi mes labai atsiprašom už klaidą!

Pittsburgho Sandarietės Rengia Vakarienę "Motinų Dienoj"

Neužilgo susilauksime dar vienos pramogos. Sandariečių Moterų kuopa rengia "Motinų Dienoj", gegužės 9 puikią vakarienę nuo kurios pelnas eis užbaigimui Pittsburkho Kambario.

Lietuvių Piliečių Draugija suteikė savo svetainę veltui. Svečiai bus paskirstyti į dvi grupes — kurių motinos gyvos, tie gaus raudoną rožę, o kurių mirę, tie gaus baltas.

Detroito Lietuviai Laukia Atvykstant Onos Katkauskaitė

JI PASIRODYS OPEROJ CAVALERIA RUSTICANA

Lietuviai rengia jai pagerbimo bankietą Statler hotely

Metropolitan operos solistė, Ona Kaskas-Katkauskaitė pasirodys Detroite, Masonic Temple, operoj "Cavaleria Rusticana". Ji dainuos vieną svarbiausių rolių šeštadieny, gegužės 1 dieną.

Vietos lietuviai rengiasi pagerbti ją didžiuliam bankiete penktadieny, balandžio 30 d., Statler viešbuty.

Ona Katkauskaitė ne tik žavėja visą Ameriką savo daina, bet taip pat ji garsina lietuvių vardą. Todėl ir į rengiamą bankietą privalėtų atsilankyti kuodaugiausia lietuvių.

Bendro Fronto Vakare Detroit, Mish. Primušė M. Kemėšienę

Karas tarp moterų iškilo del vieno vyro.

Atvykusi iš Chicagos uoli komunistų ir socialistų darbuotoja M. Kemėšienė sukėlė bendrafrontininkų tarpe civilį karą.

Pasakojama, jog to "faito" priežastim buvo vienas senbernis, kuris patraukęs M. Kemėšienės akį. Bet tą senbernį globojusi pinigiškai ir dvasiškai kita moteris.

Vienam kairiųjų parengime bal. 3 dieną iškilo peštynės. Toji moteris šoko ant Kemėšienės ir parmetė ją ant grindų. Tik subėgę vyrai išskyrė kovojančias. — **Buvęs.**

DABAR JUS GALIT
VIRTI SU
ELEKTRA

Nauja Žema Elektros Kaina Suteiks Pigų, Greitą Švarų Elektra Virimą Chicagos Namuose.

Jus galit gerėtis modernišku Elektriniu virimu visai pigiai. Pagal naują žemą kainą naudojama elektra siekia 100 kilowattų-valandos ir mėnesiui dabar kainuoja 2 centai už kilowattą -valandą. Jeigu jus jau vartojat tiek elektros, tai pridedant nuo 100 iki 125 kilowattų-valandų naudojant abelnai del elektrikinio pečiaus, kainuos nuo $2.00 iki $2.50 į mėnesį. Tai visai PIGU!

Pamatyk moderninius 1937 metų Elektrikinius pečius (Ranges) dabar, kuomet randasi Elektros, Department, Rakandų ir Hardware krautuvėse ir Commonvealt Edison Elektros krautuvėse.

Klausk apie liberalį pirkimo planą, kuris jums suteiks galimybę įsigyti Elektrikinį pečių dabar. —

TEIKIAMAS
SPECIALIS PASIULYMAS
1. Iškeisk Savo Seną Pečių.
2. Liberalė Nuolaida Įdėjimui.

COMMONWEALT EDISON COMPANY

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Išpardavimas

Nauji — Gražus — Tvirti

Seklyčiom Setai

DABAR PARSIDUODA

Už Labai

SUMAŽINTAS KAINAS

PEOPLES
RAKANDŲ
Išdirbystės Co.
KRAUTUVĖSE

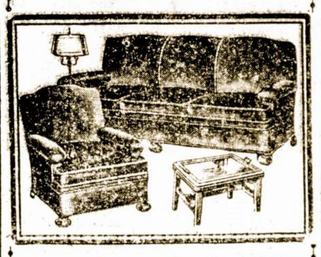

Šis gražus naujas ir tvirtas Setas, dengtas su geru tapestry viršu, vertas $79, dabar tik

$49.50

Labai platus pasirinkimas ir kitokių Setų, kurie šią savaitę parsiduoda už labai sumažintas kainas:

$100.00 vertės už $59.50
$125.00 vertės už $68.00
$150.00 vertės už $77.50
$175.00 vertės už $85.00

Lengvus Išmokėjimai pritaikomi pagal Išgalę.

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY

2536-40 W. 63rd St.
Corner Maplewood Ave.
HEMlock 8400

4179-83 Archer Ave.
Corner Richmond St.
LAFayette 3171

CHICAGO, ILL.

PAVASARINĖ JAUNIMO ŠVENTĖ

Kocertas, Balius Ir Operinis Baletas

NEDĖLIOJ, GEGUŽĖS 2 d., 1937

RENGIA

Jaunosios Birutės Šokių Mokykla

DALYVAUJA APIE 100 DAININININKŲ IR ŠOKĖJŲ

Po vadovyste Šokių Mokytojo A. ANDREJEVO

* * *

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ
3133 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Prasidės 6 val. vakare — Po programo Šokiai

Tai bus viena gražiausių Jaunimo Švenčių, kokią gaima netik matyti, bet ir įsivaizduoti. Čia bus dainininkų ir šokėjai net iš kelių mistų. Todėl kiekvienas lietuvis, o ypač jaunimasturėtų skaitlingai dalyvauti ir pamatyti ką jaunimas gali nuveikti.

Įžanga suaugusiems 55c.; vaikams — 15c. šokiams 25c.

KRUKONIS-OLSZEWSKI & CO.
Parduodam ir mainom namus ir farmas
Užrašom visokios rušies apdraudą — Insurance
Padarom legalius dokumentus
Renduojam Apsaugos skryneles "Safety Boxes"
Krukonis-Olszewski & Co.
3251 South Halsted Street Chicago, Illinois
Tel. Victory 1233

Didžiausia Lietuvių Drabužių Krautuvė Chicagoje

Platus pasirinkimas sezoninių "siutų", skrybelių ir marškinių. Kainos žemesnės negu vidurmiesty.

BRIDGEPORT CLOTHING CO.
J. Petrauskas, Sav.
3312 South Halsted St. Chicago, Illinois
Phone BOUlevard 1162

PINIGŲ TAUPYTOJAMS IŠMOKAM
Kiekvieno Asmens Pinigai Apdrausti iki $5,000.00
Duodam Paskolas ant 1-mų Morgičių.
4%

Standard Federal Savings & Loan Association of Chicago
2324 S. Leavitt St. Justin Mackewich, Prez. Tel. Canal 1679

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Englewood 5883-5840
P. CONRAD
STUDIO
420 WEST 63RD STREET
Dar gražiau, moderniškiau įrengta.

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos
W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. Yards 1546.

Skanus Valgiai ir Visokie Gėrimai
TOPAZ ALUS
ir Lengvi Užkandžiai
ST. LENDZBERGIO UŽEIGOJ
1435 W. 47th St.
Pusantro bloko nuo Ashland
Kviečiami visi tautiečiai bile laiku, bile valanda.

Phone Boulevard 7258
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
MONARCH
Wine and Liquor Store
John Gaubas, Sav.
3529 So. Halsted St.
Chicago, Ill

Chicagoje

Komp. M. Petrausko Pagerbimas Laikas Atidėtas

SMARKI AUDRA IR LIETUS SUTRUKDĖ IŠKILMES

Pereitam trečiadieny, Chicagos Lietuvių Auditorijoj turėjo įvykti komp. M. Petrausko pagerbimas. Viskas buvo paruošta, bet nuo pat ryto pradėjo lyti kaip iš kibiro, su žaibais ir prekunija. Audra užsitęsė iki 8 valandai vakare.

Nors žmonės po truputi rinkos, vienok rengėjai nusprendė, jog tokiam ore neapsimoka atidaryti net svetainės.

Todėl visos iškilmės tapo atidėtos iki trečiadienio, balandžio 28 d., toj pačioj Lietuvių Auditorijoj.

Iškilmingos Margučio Dvilypės Sukaktuvės

Žmonių pilna svetainė; įvairus programas ir žymus svečiai.

Pereitam sekmadieny "Margutis", geriau sakant komp. Antanas Vanagaitis paminėjo dvejas sukaktuves arba pirmą dešimtmetį savistovės darbuotės Amerikoje — Chicagoje.

Publikos susirinko pilnutėlė didžiulė "Margučio" (tai rengėjai skelbdavo) auditorija. Tas jau parodo, jog komp. A. Vanagaitis turi ganėtinai rėmėjų, kurie ir šia proga skaitlingai susirinko ir savo nuoširdumą pareiškė, vieni gyvu žodžiu, kiti aplodismentais. Tai yra geras p. Vanagaičiui paakstinimas darbuotis ir ant toliaus.

Programa buvo gan įvairi ir publika reiškė pilno pasitenkinimo.

Baigiantis programai buvo iššauktas scenon ir patsai imperatorius su žmona ir visa eile jo bendradarbių ir žymių svečių; jų tarpe naujasis Lietuvos Konsulas Chicagoj P. Daužvardis, Vilniečių atstovas p. V. Uždavinys ir kiti. Taipgi buvo perskaityta visa eilė pasveikinimų prisiųstų iš kitų kolonijų.

Žodžiu sakant, šios dvilypės sukaktuvės (10 metų Margučio gyvavimo ir 5 m. leidimo dieninio radio progamo) buvo iškilmingai atšvęstos. Antanai, nors darbas ir sunkus, bet su tokia visuomenės širdinga parama, tikime, jog jis nebus apleistas dar per ilgus metus, ko mes ir linkime. — **Rep.**

Lietuvės Art. Bložio Buvo Gana Liudnos

Pereitam trečiadieny likosi palaidotas jaunas, 20 metų lietuvis Arturas Bložis miręs plaučių uždegimu.

Tautiškose kapinėse, nepaisant į lietų, suvažiavo skaitlingas burys tautiečių. Prie kapo kalbėjo "Sandaros" redaktorius M. Vaidyla ir A. Vaivada.

Šios laidotuvės buvo vienos griaudingiausių. Nelaiku pasitraukusio iš gyvųjų tarpo apgailėstavo visi. Tėvų, brolių, giminių ir atsilankiusių ašaros aprasojo žemę.

Miręs A. Bložis buvo pavyzdingas jaunuolis. Mažu budamas, jis priklausė Jaunojoj Birutėj, o paskiau tapo Didžiosios Birutės nariu. — **Rep.**

A. Alekniutė Sujaudino Klausytojus Savo Programe

Praėjusį sekmadienį, balandžio 11 d., Rosary Kolegijoje, River Forest, Ill. plačiai žinoma lietuvaitė — pianistė Aldona Alekniutė prirengė turiningą piano recital.

Gražioj, erdvioj kolegijos salėj prisirinko didelis burys gražios inteligencijos pasiklausytį kurinių pasauly pagarsėjusių kompozitorių.

Visas programas buvo gražiai išpildytas, ypatingai klausytojus sužavėjo "Prelude and Fuge in C minor" — Bach-Bauer, kuris buvo priimtas su entuziazmu. Baigiant programą, p-lė Alekniutė buvo gausiai apdovanota daug gelių bukietais, dovanomis, sveikinimais — telegramomis ir Šv. Kazimiero Akademijos Seserų dvasiniu bukietu.

— **Ieva Lukošiutė.**

AL. KUMSKIS ŽADA KANDIDATUOTI Į ALDERMANUS

Lietuvių Demokratų tarpe pasklydo žinia, jog Marquette Parko direktorius ir buvęs teisėjo J. T. Zurio kampanijos vedėjas Al. Kumskis rengiasi kandidatuoti į Chicagos miesto tarybą.

Nominacijoms atėjus, tikimasi, jog jo kandidaturą parems ne vien lietuviai, bet ir kitos tautinės grupės.

Skaitykit "Sandarą"

Jo Pagerbimas Įvyks Seredoje, Bal.-April 28 d. Chicagos Lietuvių Auditorijoje

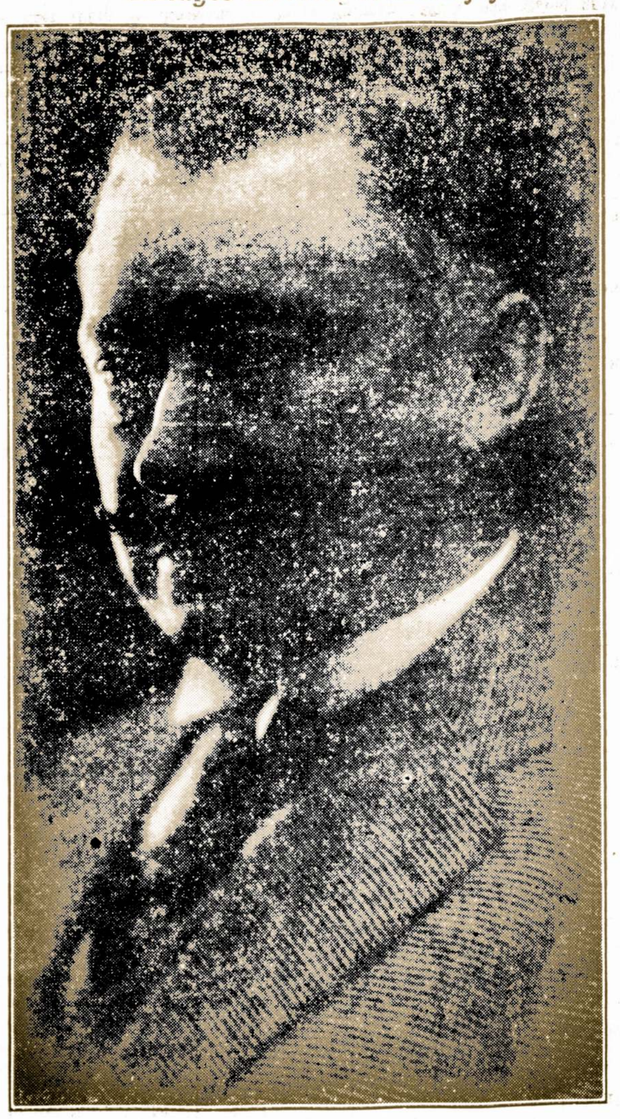

KOMP. MIKAS PETRAUSKAS.

Iškilmingas jo pagerbimas įvyks trečiadieny, balandžio -April 28 dieną Chicagos Lietuvių Auditorijoj.

Dalyvaus "Birutės" choras po vadovyste J. Byansko.

Komp A. Vanagaitis su savo rinktiniais dainininkais išpildys svarbią programos dalį.

Sasnausko Vyrų Choras po vadovyste komp. A. Pociaus sudainuos specialiai parinktas dainas.

Žymūs solistai: Genovaitė Gedraitienė; J. Romanas, K. Sabonis ir kiti.

Chicagos lietuviai kviečiami dalyvauti šiam nepaprastam komp. M. Petrausko minėjime.

"Jesus Saves" Misija Bridgeporte jau užsidaro.

Gyvavusi keletą metų baptistų misija "Jesus Saves", 3238 So. Halsted St. pabaigoj šio mėnesio užsidaro ir baldai išparduodami.

Misijos vedėjas Dr. A. J. Gillies neužilgo mano išvažiuoti Lietuvon.

Mrs. R. Norvilienė ir Jos 3 Metų Sunus Dingo Nežinia Kur

Gyvenę pas gimines atskirai nuo vyro.

Marquette Parko policija pradėjo ieškoti jaunos lietuvės, Mrs. R. Norvilienės, 18 m. amžiaus ir jos trijų metų sunaus William. Jį dingo iš savo draugės p-lės Jean Pocius namų, 2036 Coulter St.

Mrs. R. Norvilienė sakėsi einanti pajodinėti. Mėnuo atgal ji persiskyrė su savo vyru, kuris gyvena 617 W. 18th. St.

PAKEITIMAI "MARGUČIO" RADIO VALANDOS

Nuo šio laiko "Margučio" radio girdėsime 10 val. vakare, iš WIND stoties, 560 kil. antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais.

Kviečiame visus atsukti tuo laiku savo radio setus.

TRUMPOS ŽINIOS

Marielė ir Bronius Nausėdai, 503 W. 42 Place susilaukė sunaus, kuriuom džiaugiasi

Lakunui Antanui Kielai pasitaikė automobilio nelaimė. Prie 69 gatvės ir Western ave į jo mašiną sudavė didžiulis Packard ir gerokai sutrenkė.

Ona Nemunaitė — darbšti jaunųjų [illegible] kuopelė, šventė savo 17-tą gimimo [illegible] 16.

Musų Pačių Reikalai

Moterys ir politika

Dr. A. L. Graičunas, sugrįžęs iš progresyvių moterų konferencijos, pasigyrė, jog ateity jis bendradarbiaus su moterimis ne tik meilės reikaluose, bet taip pat ir politikoj.

Mums rodosi, kad jo politika ir pirmiau buvo grynai "moteriška".

Apie lietuviškus pranašus

Visuomis atvykęs į Chicagą bando įsteigti naują religiją, paremtą butų ir nebutų dalykų garbinimu.

Pranašams, vienok, neužtenka turėti ilgą barzdą; jie turi parodyti stebuklų kaip reikia vaikščioti ežero paviršium; [illegible] ir be telefono [illegible] su dangum. Tik tokiu budu naujos religijos steigiamos.

K. Kaminskas, 4 metų amžiaus, bėgdamas skersai Halsted gatvę, šale Juciaus restorano, pateko po gatvekariu ir buvo smarkiai sužeistas.

Pirmą pagalbą suteikė Dr. P. Žilvitis.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

ADVOKATAI

Telephone Boulevard 2800
JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
4631 South Ashland Ave.
Res. 6515 S. Rockwell St
Telephone: Republic 9723

OLIS IR VASALLE
ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308
Vakarais tik Ketvirtadieniais
3252 So. Halsted St.
Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

STELLA STRIKOL
Attorney and Counsellor at Law
(Lietuvaitė—Advokatas)
134 No. La Salle St Chicago
Kambarys 1308
Tel. Randolph 0332
Vakarais namuose
6710 So. Campbell Avenue

STAte 4690 Prospect 1012
KAL & ZARETSKY
ADVOKATAI
188 W. Randolph St.
6322 S. Western Ave.
Valandos: 9:00 iki 3:00
Valandos: 8:30 val. vakare
Subatoj: 12:00 iki 3:30 popiet

Telefonas Central 4490
A. A. SLAKIS
LIETUVIS ADVOKATAS
111 West Washington Street
Kambarys 737
Chicago, Illinois
Res. Tel. Hyde Park 3395

Tel. Central 2904
PAUL M. ADOMAITIS
ADVOKATAS
Suite 1102
105 W. Madison St., Chicago

DAKTARAI

Phone Yards 3162
Dr. A. L. Graičunas
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 6 iki 9 vak
3310 So. Halsted St.
Chicago, Illinois

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. Californija Avenue
Telefonas Republic 7868

Phone PROspect 1028
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2403 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos: 2—4 ir 7—9 vak.
Nedėlioj ir Seredoj pagal sutartį
Rez. ir Ofisas 2359 So. Leavitt St.
Tel. Canal 0706

Phone Canal 6122
DR. GEO. I. BLOŽIS
DENTISTAS
2201 West 22nd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso valandos:
Nuo 9:30 iki 12; 1—5 ir 6—8
Rez. 8342 So. Marshfield Ave.
Phone Beverly 1868

Tel. Boulevard 5914 Dieną ir Naktį
Ofiso Valandos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8:30 v. Nedėl. nuo 10 iki 12 a.m.
DR. S. NAIKELIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas ir Rezidencija
3335 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Ofiso Tel. Victory 5048
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS
3261 So. Halsted St.
Res. Tel. Republic 0069

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Tel. Yards 3557
DR. J. MOCKUS
LIETUVIS DENTISTAS
Hours: 9-12 2-5 6:30 to 8:30
No Office Hours Wednesday
3401 So. Halsted St. Chicago

Tel. Boulevard 1401
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
Nedėliomis nuo 10 iki 12
3343 So. Halsted St. Chicago

Phone REPublic 2266
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

DENTISTAS
DR. M. ZILVITIS
3243 South Halsted Street

Dr. P. Z. Zalatoris
Phone Calumet 7358
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel: Boulevard 7820
Namų Tel: Prospect 1930

Phone VICtory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8
Nedėldieniais pagal sutartį.

LIETUVIAI GYDYTOJAI
DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos:
nuo 10 ryto iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 val. vakare.
Šventadieniais tik susitarus
Phone Boulevard 8483

Phone Hemlock 2061
Dr. Joseph Kella
Dentistas
6558 So. Western Ave., Chicago
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso Tel. Victory 2787
DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dieną ir — 7 iki 9 vak
Išskyrus Antrnio ir Ketvirt. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 3 iki 9 vak

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Boulevard 5203—8413

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place. Phone Canal 2515

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street BOUlevard 4089

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA
3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

EŽERSKIS IR SUNUS
10734 So. Michigan Ave. Phone Pullman 5703

A. PETKUS
1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

A. MASALSKIS
3307 So. Lituanica Avenue Phone Boulevard 4139

S. M. SKUDAS
718 West 18th Street Phone Monroe 3377

S. C. LACHAVICZ
44 East 108th St., Roseland. Phone Pullman 1270 arba Canal 2515

MATERIOLAS NAMŲ STATYBAI
Didelis pasirinkimas statymui namų, taisymui porčių, stogams popiera, rynos, sietai, langai, durys ir kiti reikmenys. Viskas Prieinama kaina. Kreipkitės:
BUILDERS' SUPPLY
M. ZOLP, Savininkė
3562 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Telefonas YARds 2576.
Atdara vakarais ir nedėliomis

Phone Prospect 3242 Day & Night Service
PAVLAVICIA UNDERTAKING CO., Inc.
S. MITCHELL, Embalmer
Complete Funeral For $75.00
6823 South Western Avenue Chicago, Illinois